

TÜRK AKADEMİSİ
SİYASİ SOSYAL STRATEJİK ARAŞTIRMALAR VAKFI

İMRAHALI GÖRÜŞMELERİ ÇERÇEVESİNDE “AÇILIM” POLİTİKASININ GELDİĞİ DURUM

TÜRK AKADEMİSİ SİYASİ SOSYAL STRATEJİK ARAŞTIRMALAR VAKFI

TASAV

Güvenlik Araştırmaları Merkezi
Değerlendirme No. 2 // Ocak 2013
www.turkakademisi.org.tr

TÜRK AKADEMİSİ Siyasi Sosyal Stratejik Araştırmalar Vakfı (TASAV)

Türkiye’de ve dünyada, yaşanmış ve yaşanmakta olan olayları; siyasî, sosyal, tarihî ve kültürel derinlik içinde ve stratejik bir bakış açısıyla değerlendiren, yeni tasarımlar ortaya koyarak gelecek vizyonu oluşturan bir düşünce kuruluşudur.

TASAV, bilimsel kıstasları esas alarak ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde araştırma, inceleme ve değerlendirme faaliyetlerinde bulunmaktadır. Çalışmalarını hiçbir kâr amacı gütmeyen ilgililer ile paylaşan TASAV; tarafsız, doğru, güncel ve güvenilir bilgiler ışığında kamuoyunu aydınlatmaya çalışmaktadır.

TASAV’ın amacı; Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin kuruluş felsefesine paralel olarak, ülkemizin ekonomik, sosyal, siyasî, kültür ve eğitim hayatının geliştirilmesine; millî menfaat, millî güvenlik ve birlik anlayışının, insan hak ve özgürlüklerinin, demokrasi kültürünün, jeopolitik ve jeostratejik düşünce biçiminin yaygınlaştırılmasına; toplumda millî, vicdanî ve ahlâkî değerlerin hâkim kılınmasına ve Türkiye’nin dünyadaki gelişmelerin belirleyicisi olmasına bilimsel faaliyetler aracılığıyla katkı sağlamaktır.

ARAŞTIRMA MERKEZLERİ

TASAV, aşağıda belirtilen altı Stratejik Araştırma Merkezi vasıtasıyla çalışmalarını yürütmektedir:

1. Dış Politika Araştırmaları Merkezi
2. Güvenlik Araştırmaları Merkezi
3. Siyaset, Hukuk ve Yönetim Araştırmaları Merkezi
4. Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Merkezi
5. Ekonomi Araştırmaları Merkezi
6. Enerji Araştırmaları Merkezi

İMRAHALI GÖRÜŞMELERİ ÇERÇEVESİNDE “AÇILIM” POLİTİKASININ GELDİĞİ DURUM

TASAV

Güvenlik Araştırmaları Merkezi
Değerlendirme No: 2 // Ocak 2013
www.turkakademisi.org.tr

Bu yazının tüm hakları saklıdır. Yazının telif hakkı TASAV'a ait olup kaynak gösterilerek yapılacak makul alıntılar dışında önceden izin alınmadan kullanılamaz ve çoğaltılamaz.

GİRİŞ

2009 yılında önce Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün, ardından da Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın açıklamalarıyla kamuoyuna resmen ilân edilmiş olan “Kürt açılımı” projesinde 2013 yılına girilirken önemli değişiklikler yaşanacağı beklentisi ortaya çıkmıştır. Zira, Başbakan'ın siyasî danışmanlığını yürüten Yalçın Akdoğan, 31 Aralık 2012'de verdiği bir röportajda, MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın İmralı'da Abdullah Öcalan ile görüştüğünü ve yeni bir sürecin başlattığını duyurmuştur.

2012 sonuna kadarki süreçte terörist başı Öcalan'ı muhatap kabul etmediğini, onunla asla görüşmeyeceğini, terör örgütü PKK ile müzakere etmenin kesinlikle mümkün olmadığını defaâtle dile getiren hükümetin, 2013'e tüm bu söylemleri görmezden gelen yeni bir stratejiyle girdiği görülmektedir. Akdoğan'ın açıklamaları, “açılım süreci”nde âdeta bir dönüm noktası olarak algılanmış ve basın tarafından da kamuoyuna bu şekilde yansıtılmıştır. Bu noktada, 2009'dan beri işlemekte olan “süreç”in geldiği son noktayı değerlendirmek gereği hâsıl olmuştur.

Sürece ilişkin altı çizilmesi gereken ilk husus, Başbakan Erdoğan'ın “Kürt sorununun çözümüne yönelik kapsamlı bir çalışma başlattıklarını” açıkladığı 23 Temmuz 2009 tarihinin, Abdullah Öcalan'ın “dört aşamalı bir çözüm planı” açıklayacağı haberlerinin basına yansımalarının hemen bir hafta sonrasına denk gelmesidir. Bu durum, hükümetin o tarihte duyurduğu çalışmaların, terörist başı Öcalan'dan tamamen bağımsız düşünülemezliği fikrini güçlendirmektedir. Nitekim, 2012'nin son gününe gelindiğinde, o tarihe kadar yürütülen “açılım çalışmalarının” başarısız olduğunu zımnen kabul eden hükümet yetkilileri yeni sürecin merkezine terörist başını almaya karar vermişlerdir.

İmralı'da mûkim terörist başı ile Hakan Fidan arasında Aralık 2012'de gerçekleştirilen görüşmelerin anlam, önem ve yansımalarına ilişkin tespitlerden önce, Oslo sürecinin kısaca hatırlatılması faydalı olacaktır.

OSLO GÖRÜŞMELERİ

“Terör örgütüne silâh bıraktırmak karşılığında PKK temsilcilerinin siyasî taleplerinin hükümet tarafından yerine getirilmesi” çerçevesinde yürütülen Oslo görüşmeleri, “İmralı Süreci” olarak anılan görüşmelerin arka planını oluşturmaktadır. İçeriğine ilişkin resmî bir açıklamanın yapılmadığı Oslo görüşmeleri hakkındaki bilgilerin temel kaynağı, medyaya yansıyan bir ses kaydı olmuştur.

Ses kayıtlarından, Oslo görüşmeleriyle PKK'nın Öcalan'ı hâlâ “Kürt siyasî hareketinin lideri” olarak gördüğü anlaşılmış, hükümeti temsil eden Hakan Fidan'ın

konuşmalarından ise hükümetin Öcalan'ın taleplerine "silâhların susması karşılığında" olumlu yaklaştığı ancak müzakerelerin "siyasî çıkar" düşünülerek gizli yürütüldüğü ortaya çıkmıştır. Ayrıca, görüşmeye katılanlardan Mustafa Karasu'nun ifadesiyle "5. Oslo Müzakeresi"nde, terörist başı Öcalan tarafından hazırlanan "yol haritasının" masaya yatırıldığı ve bu metinde yer alan taleplere cevaben atılan "güven artırıcı önlem" adımlar karşılığında, PKK'nın Eylül 2010 referandumu ve Haziran 2011 genel seçimleri öncesinde eylemsizlik kararı aldığı da anlaşılmıştır. Birçok kez biraraya gelen PKK ve MİT temsilcilerinin buna benzer hususlarda pazarlık yapması ve birinin diğeri olmadan sorunu çözemeyeceklerine dair söylemlerde bulunmaları, PKK ile hükümet arasında karşılıklı bir bağımlılığın, bir çıkar ilişkisinin olduğunu gün yüzüne çıkarmıştır.

Oslo görüşmeleri kapsamında hükümet, PKK'dan, eylemlerini durdurması karşılığında istedikleri yönde hukukî düzenlemeler yapacağını taahhüdünde bulunmuştur. Nitekim, Kürtçe tv kanalının açılması, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi gerekçesiyle kabul edilen Büyükşehir Kanunu, mahkemelerde Kürtçe savunma yapılmasına imkân tanıyan bir kanunun kabulü gibi bazı adımların bu çerçevede verilmiş taahhütlerin bir gereği olduğu ilerleyen günlerde ortaya çıkmıştır. Oslo'da öne çıkan önemli hususlardan bir diğeri de "Öcalan'ın muhatap kabul edilmesi" gerektiği olmuştur. Zira, Oslo'dan hükümete iletilen mesajlardan biri, "sorunun Öcalan olmadan çözülemeyeceği"dir.

Oslo görüşmeleri, Başbakan'ın özel temsilcisi olan Hakan Fidan'ın ses kayıtlarının basına yansımalarının ardından akâmete uğramıştır. Sürecin basına yansımalarının ardından, önceleri, PKK ile görüşmelerin yapıldığını kabul etmeyen Başbakan'ın "PKK ile müzakere yapılmasının" yanlışlığını dile getiren bir siyasî parti liderini "şerefsizlik" ile itham etmesine sebep olacak sert ve vahim bir üslûp kullanmasına kadar varan bir "inkar süreci" yaşanmış; ancak, Başbakan bir süre sonra Oslo görüşmelerinin gerçekleştiğini mecburen kabul etmiştir. Bu kabullenme, "şerefsiz" tartışmasını bitirmekle kalmamış, "Kürt açılımı", "demokratik açılım" ve en son ismiyle "millî kardeşlik ve birlik projesi"nin nasıl şekillendirildiğini de ortaya çıkarmıştır.

Söz konusu müzakerelerin başarıya ulaşması hâlinde terör sorununun çözüleceğini ümit eden ve bu yönde bir söylemle seçmenin karşısına çıkan hükümet, terör örgütüyle yürütülen müzakerelerin basına yansımalarıyla Oslo sürecini sonlandırmak durumunda kalmıştır. Zira, PKK-MİT görüşmesinin ifşâ edilmesinin ardından, Oslo sürecinin güvenilirliği, inandırıcılığı ve sürdürülebilirliği kalmamıştır.

İngiliz hükümeti ile IRA arasında geçen müzakerelerden mühlhem olduğu anlaşılan Oslo görüşmelerinin sonlandırılması hâlinde zaten 2002'den beri tırmanışa geçen terör eylemleri ve kayıplarının önüne geçilmesinin daha da zorlaşacağını anlayan hükümet, bir şekilde süreci devam ettirmenin yolunu aramıştır.

Hükümetin; Türk halkının “Oslo” ismine yüklediği olumsuz çağrışımlardan kurtulmak ve Oslo’dan çıkan “Öcalan’ın muhatap alınması gerekir” mesajını aldığı göstermek suretiyle PKK ve yandaşlarına bir jest yaparak sürecin devamından yana olduğunu göstermek için bulduğu formül, bizzat Öcalan ile MİT müsteşarı arasında görüşmelerin başlatılması olmuştur. Böylelikle, “Kürt açılımı” söylemiyle başlayan ve Oslo görüşmelerinin basına yansısıyla kesilen süreç yeniden hareketlenmiştir.

OSLO’DA YARIM KALANLAR İMRALI’DA TAMAMLANMAYA ÇALIŞILYOR

Yalçın Akdoğan’ın bahsi geçen demeci, hükümetin kaldığı yerden başlamak için yeni bir strateji kullanacağını göstermiştir. Öncelikle, bir önceki dönemde, Oslo’da gizli yürütülen görüşmeler artık İmralı’da alenen yapılmaya başlanmıştır. Şu anda yürütülen çalışmalarda öncekinden farklı olan bir diğer husus ise, İçişleri Bakanı’nın önceki dönemde yürüttüğü koordinatör bakanlık görevinin bu dönemde söz konusu olmamasıdır. İmralı sürecinde çalışmaları koordine eden bir bakan yerine, doğrudan Öcalan’la görüşen MİT Müsteşarı öne çıkmıştır.

2013’ün ilk günlerinde, MİT müsteşarı ile Öcalan’ın Aralık 2012’de İmralı’da görüştüğü, hatta Müsteşar’ın Öcalan’la bir mutabakata varabilmek için iki gün Ada’da kaldığı bilgisi basına yansımıştır. Görüşmelerin detayları kamuoyuyla paylaşıldığında, PKK ile MİT aracılığında hükümetin dört basamaklı bir plan üzerinde mutabık kaldığı ortaya çıkmıştır.

İmralı’da varılan mutabakata göre; ilk aşamada, Öcalan’ın çağrısıyla PKK çatışmasızlık ilân edecek ve silâhların sustuğu bu dönemde hükümet PKK’nın bazı taleplerini hayata geçirecektir. Bu çerçevede, “anadilde savunma kanunu” şeklinde anılan Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 202’nci maddesinde bir değişiklik yapan kanun, TBMM Genel Kurulu’nda kabul edilerek yürürlüğe sokulacaktır. Böylelikle Eylül 2012’de PKK yandaşı mahkûmların başlattığı açlık greviyle gündeme gelen ve hükümete dayatılan “anadilde savunma”yı mümkün kılan bir düzenlemeyle hükümet, PKK’nın çatışmazlık kararının karşılığında bir talebi yerine getirmiş olacaktır. Bu arada, Anayasa’nın yenilenmesi süreci de PKK’nın taleplerini dikkate alır bir şekilde yürütülecektir.

PKK mensuplarının Türkiye sınırının dışına çıkarılmasını kapsayan ikinci aşamada ise hükümet, “4. Yargı Paketi” kapsamında, KCK tutuklularının serbest bırakılmasını sağlayacak bir çözüm bulacaktır. Nitekim, terör suçunu teşkil eden unsurlara “şiddete başvurmak” maddesi eklenerek “şiddete başvurmamış KCK üyeleri” serbest kalacaktır. KCK’lıların serbest kalmasının karşılığında, PKK üyelerinin sınır dışına geri çekilme süreci başlayacaktır.

Üçüncü aşama, eylemlerini durduran ve ardından ülke sınırlarını terk eden PKK’nın silâh bırakmaya ikna edici adımlardan oluşacaktır. Bu amaca yönelik olarak,

Anayasa'nın kritik noktalarında düzenlemeler yapılacaktır. TBMM'de yürütülen görüşmelerde, MHP'nin asla yanaşmadığı vatandaşlık tanımından Türk ifadesinin çıkarılması gibi husular yüzünden tıkanan yeni Anayasa çalışmalarının, farklı bir mecrada yürütülmesi gündeme gelecektir. Zira, bu aşamada PKK hükümetten "vatandaşlık tanımının Türk ismi içermeden yapılması", "anadilde eğitim" imkânının sağlanması ve "yerel yönetimlerin güçlendirilmesi" gibi hususlarda adım atmasını talep etmiştir. PKK bu yeterli adımların atıldığına kanâat getirdiği takdirde, son aşamaya geçilecektir. Uzlaşının son aşamasında ise, PKK'nın silâhlarını geri dönülmeyecek şekilde bırakması öngörülmektedir.

Silâh bırakmanın son aşamada öngörülmesi sebebiyle, sürecin çok ciddî bir sakatlık ihtimalini içinde barındırdığını belirtmek gerekir. Zira, mutabakatın ilk iki aşamasında öngörüldüğü üzere, PKK eylemsizlik ilân etse ve PKK militanları yurtdışına çıksa bile, bu durum örgütün terör eylemi düzenleme kapasitesinin ve niyetinin bittiği anlamına gelmemektedir. Nitekim, sınır ötesinden gelen teröristlerin şimdiye dek yüzlerce saldırıda bulunduğu bilinmektedir. Dolayısıyla, hükümet ile PKK arasında siyasî müzakereler devam ederken, PKK'nın hükümet üzerinde baskı oluşturarak taleplerini kabul ettirmek ve belki de yeni taleplerde bulunmak gibi süreci tıkayabilecek hamleleri söz konusu olabilecektir. Bu noktada, İrlanda sürecinin defalarca kesintiye uğraması ve İspanya hükümeti ile ETA arasında başlatılan müzakere sürecinin olumlu bir sonuca varamadan geri dönüşü olmayacak şekilde kopmasının temel sebebinin, silâhların ve şiddetin müzakerelere rağmen devam etmesi olduğu unutulmamalıdır.

Bu hususlar çerçevesinde, "İmralı mutabakatı"nın geneline bakıldığında şu soruların cevaplanması gerektiği açıktır:

- 1) Terör örgütü ile müzakere ederek, PKK talepleri doğrultusunda anayasal norm oluşturmanın meşruluğu ve hukukîliği var mıdır?
- 2) Daha önceleri birçok kez terör örgütünün eylemsizlik kararı aldığı, fakat bunu kısa süre sonrasında askıya aldığı bilinmektedir. Planın ilk aşamasında uygulamaya geçirilmesi öngörülen eylemsizliğin devamlı olması nasıl temin edilecektir?
- 3) Hükümetin seçimlere gidilirken PKK'dan eylemsiz kalmasını istediği ve örgütün bunun karşılığında hükümetten bazı siyasî taleplerde bulunduğu bilinmektedir. İmralı mutabakatı çerçevesinde açıklanması beklenen eylemsizlik kararının, 2014'te yapılacak yerel seçimlere yönelik hükümetin siyasî bir manevrası olmadığına Türk milleti nasıl ikna edilecektir? Hükümetin samimiyetine ilişkin derin kaygılar nasıl giderilecektir?
- 4) Süreçte bir aşamadan diğerine geçişin ne zaman olacağı nasıl belirlenecektir? Örneğin, PKK militanlarının sınır dışına çıkış sürecinin başlaması için öngörülen şartların yerine getirildiği hususunda PKK'nın iyiniyetine nasıl güvenilecektir? PKK'nın süreci suiistimal etmemesi nasıl temin edilecektir?

- 5) Eylemsizlik sürecinde veya daha ileri aşamalarda, özellikle de silâhların bırakılması sürecinde, örgütün daha fazla talep kabul ettirmek adına eylemler düzenleyip kan akıtmaya devam etmeyeceği nasıl garanti edilecektir?
- 6) Terör örgütü müzakere esnasında hükümet karşısında pazarlık gücünü artırmak amacıyla silâhlı eylemler düzenlemeye devam ederse, hükümet bunun tek sorumlusu olduğunu kabul edecek midir? Bu durumda İmralı mutabakatı rafa mı kaldıracaktır? İmralı sürecinin başarısız olma ihtimali dikkate alınarak sorunun çözümü için devreye sokulacak başka bir plan var mıdır?
- 7) Süreç öngörüldüğü gibi ilerlerse, “siyasî lider” konumuna yükseltelen Öcalan’ın affı gündeme gelecektir. Bu durumda, Türk milletinin içine düşeceği infîl nasıl yatıştırılacaktır? Halkın tepkisi dizginlenemez ve süreç bu yüzden kesintiye uğrarsa, başarısızlığın faturası halka mı kesilecektir?
- 8) Balkanlar’da yaşanan tecrübeler ışığında, bağımsızlık amacı taşıyan silâhlı grupları yatıştırmaya yönelik adımların, ayrılıkçı grupları yatıştırmak bir yana daha da cesaretlendirdiği ortadayken, Türkiye’de sürecin böyle sonuçlanmayacağı neye dayanılarak öngörülmektedir?
- 9) İmralı sürecinin başlaması ile Talabani’nin rahatsızlığının aynı tarihlere rastlaması sadece bir tesadüf müdür? Yoksa, Kuzey Irak’taki Bölgesel Kürt Yönetimi ve Maliki hükümeti arasında giderek artan gerilim ve Talabani sonrası senaryolar dikkate alındığında, İmralı sürecinin başlatılması bir zaruret olarak mı ortaya çıkmıştır?
- 10) Suriye’de yaşanan gelişmelerin, hükümetin Öcalan’ı muhatap alıp PKK ile müzakere etme kararındaki payı/rolü nedir?
- 11) Sürecin yanlış bir temele oturtulduğu, PKK ile müzakere etmenin kesinlikle kabul edilemez olduğu ve bu şekilde bir çözüm planının sorunları daha da içinden çıkılmaz hâle getirdiğini savunmayı “terörden beslenmek, kandan nemalanmak” şeklinde nitelendiren hükümetin, terör sorununu “Kürt sorunu”na indirgeyerek PKK taleplerini “demokratikleşme” diye takdim etmesi, esasında “Kürt sorununu” istismar etmek değil midir? Böylesi bir söylemle millî birlik ve kardeşlik nasıl tesis edilecektir?
- 12) İmralı görüşmelerinin, bariz farklılıklarına rağmen İrlanda’daki sürecin bir benzeri olduğu iddiasının geçerli olduğu varsayımı altında, oradaki sürecin yaklaşık 20 yıl sürdüğü dikkate alındığında, Türkiye’deki sürecin ne kadar süreceği beklenmektedir?
- 13) İrlanda sürecinin önemli bir dönüm noktası olan “Hayırlı Cuma Anlaşması”nın hemen ardından IRA’nın gerçekleştirdiği terör eylemi, müzakere sürecinde terör eylemlerinin devam etme ihtimalinin güçlü olduğunu ortaya koymaktadır. Bu açıdan, Türkiye’de yaşanacak terör eylemleriyle mücadele konusunda somut tedbirler alınmış mıdır?

İmralı sürecinin başlatılmasıyla ortaya çıkan bu ve benzeri birçok soru cevap beklemektedir. Yetkililer tarafından verilecek cevaplar; sürecin ne olduğuna, nasıl yürütüldüğüne, sonucunda ne beklendiğine ve neyin ortaya çıkabileceğine ışık tutacaktır. Kamuoyunun aydınlatılması adına, birçok itiraz ve eleştiriye sebep olan süreç hakkında resmî makamlarca bilgi verilmesinin zaruriyeti açıktır.

SONUÇ

Hükümetin, terörü bitirmek ve “Kürt sorunu” olarak adlandırdığı sorunu çözmek amacıyla 2009’da resmen uygulamaya koyduğu politikalar, sorunun taraflarından ve dolayısıyla çözüm için görüşülmesi gereken muhataplardan birinin PKK olduğu sonucuna varmasıyla sonuçlanmıştır. Bunun üzerine hükümet, kamuoyundan gizli bir şekilde, PKK ile müzakere etmeye başlamıştır. Oslo’da yürütülen hükümet ve PKK arasındaki müzakerelerde, PKK taleplerinin yerine getirilmesi karşılığında PKK’nın silâhli eylemlerini durdurması tartışılmıştır. Oslo görüşmelerinin nihayetinde, hükümet, Öcalan’ı “siyasî lider” ve “müzakere tarafı” olarak kabul etmeye ikna edilmiştir.

Gizli yürütülen Oslo görüşmelerinin ses kayıtları basına yansmasıyla Türk halkının ciddi tepki göstermesi üzerine müzakere süreci akâmete uğramıştır. Her ne kadar Oslo süreci toplumsal huzur ve barışı geliştirmeye ve terör sorununu çözmeye yönelik olumlu bir somut gelişmeye vesile olmamışsa da hükümet, PKK ile müzakereleri yeniden başlatmaya karar vermiştir. 2012’nin son günlerinde, farklı bir söylem ve stratejiyle yeni bir müzakere süreci başlatılmıştır. Bu sefer, PKK temsilcileri değil bizzat terörist başı Öcalan ve MİT Müsteşarı Hakan Fidan, kamuoyundan saklama ihtiyacı duymadan İmralı Adası’nda görüşmelere kaldığı yerden devam etmiştir. Bu açıdan bakıldığında, İmralı süreci, “Kürt açılımı” söylemiyle başlayan ve Oslo’da gizli yürütülen müzakere sürecinin başarısız olduğunun üstü kapalı bir şekilde kabullenilmesidir.

“Açılım” politikasının başarısız bir girişim olduğu ortaya çıkmışsa da, terör örgütüyle müzakere yapma konusunda hükümetin kararlı olduğu anlaşılmaktadır. PKK ile müzakere etmek suretiyle terör sorununu çözmeye çalışmakta ısrarcı olmak, anlaşılması güç bir durumdur. Zira, terör sorununun müzakere yoluyla çözüleceğini düşünmek yanlıştır. Nitekim, 2002’de tamamen bitmiş olan PKK eylemlerinin, “açılım” söylemiyle birlikte gelen müzakere döneminde ciddi bir tırmanışa geçtiği ve sorunun derinleştiği, bu esnada da toplumsal huzurun yara aldığı ortadadır. Terör örgütüyle müzakerenin, örgütün nihaî hedefine varmasında bir dönüm noktası olduğu görülmelidir; çünkü, terörün amacı hükümeti masaya oturtmak ve taleplerini devlete silâh kullanma tehdidiyle kabul ettirmektir.

Sürecin geneline bakıldığında, hükümetin, terör sorununun çözümünü, “Türk” kimliğini, devletin temel ilke ve niteliklerini aşındırmak yoluyla etnik ayrılıkçı terör

örgütünün taleplerine cevap verilmesinde gördüğü anlaşılmaktadır. Bu durum, teröre karşı silâhlı mücadelede kazanılan başarıları ve bu uğurda kaybedilen hayatları bütünüyle anlamsızlaştırmıştır.

Hükümetin PKK ile müzakere edip “etnik imtiyaz” olarak nitelendirilebilecek taleplere yeşil ışık yakmasının terörü bitirmek adına seçilmiş doğru bir yol olmadığı açıktır. Zira, terör hareketlerinin daha fazla demokratik hak sağlamakla çözüldüğüne dair ikna edici bir örnek bulunmamaktadır. Bu konuda zorlama benzetmelerle getirilebilecek örneklerle karşı şu husus mutlaka hatırd tutulmalıdır: Yeryüzünde birçok ülkenin istihbarat örgütü tarafından müştereken desteklenen, dört ülkeye yayılmış bir etnik unsurun bazı kesimlerince sempati duyulan, uyuşturucu ticareti ve haraç gibi illegal yöntemlerle büyük bir finansal güce erişen, bu finansal gücü de devletlerden silâh temininde kullanan başka bir terör hareketi bulunmamaktadır.

Ne ETA ne de IRA, hem eylem tarzları hem de sebep oldukları kayıplar açısından, PKK ile kıyaslanamayacak örneklerdir. Dahası, Türkiye’deki sorunun arka planı ile İrlanda ve İspanya’daki sorunun arka planı da benzer değildir. İspanya’da ETA sorunu, hükümetle örgüt arasında bir müzakere süreci neticesinde değil, adli ve cezaî kovuşturmalarla örgüt üyelerinin etkisiz hâle getirilmesi sayesinde hâll edilmiştir. IRA açısından bakıldığında ise, sürecin binlerce teröristin elinde silâhlar bulunurken yürütülmediği; ABD’nin somut desteğini alan İngiliz ve İrlanda hükümetlerinin terör örgütü lideri değil, siyasî parti liderleriyle gerçekleştirdiği müzakerelerle çözüme gittikleri görülmektedir. Dolayısıyla, İmralı süreci ile bu iki ülke örneklerini bir tutmak kesinlikle yanlıştır. Bu örneklerle dayanılarak İmralı sürecini destekler mahiyetteki açıklamalar gerçekleri saptırmaya yönelik çabalaradır.

Kosova, Bask ve Kuzey Irak halklarının özerklik elde etmelerine rağmen bağımsızlık hedefinden vazgeçmemeleri gibi, gelinen noktada “demokratik özerklik bize yeter, bağımsızlık talebimiz yoktur” diyen PKK ve yandaşlarının, özerklik elde etseler dahi, günün birinde bunu yeterli görmeyip bağımsızlık için tekrar silâhlı mücadeleye girmeleri kuvvetle muhtemeldir. Bu sebeple, terörle mücadelede aslolan, terör örgütünün tamamen yok edilmesi olmalıdır. Bu gerçekleşmeden siyasî müzakere çok büyük bir yanlıştır ve faydadan çok zarar getirecektir. Keza terörü yatıştırmaya yönelik politikaların, “terörle mücadele” veya “demokratikleşme” olarak sunulması da yanlıştır.

Balkanlar’da tecrübe edilen çözülme süreci, etnik gruplara yeni haklar vermenin sorunu çözmediğini, bilakis, yeni hak taleplerinin doğuşuna sebep olduğunu, sonuçta da sorunun içinden çıkılamayacak kadar karmaşıklaşmasına yol açtığını göstermektedir. Bu gerçek mutlaka dikkate alınmalı, terör örgütünün taleplerine kulak vererek bir müzakere süreci yürütmenin sorunu çözeceği düşüncesinden acilen vazgeçilmelidir.